

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Mardari Dumitru,

judcători – Cobzac Elena, Diaconu Iurie, Boico Victor, Plămădeală Ghenadie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 07 iulie 2011 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2021, în cauza penală privindu-i pe

Iordatii Vadim XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX;

Iordatii Vitalie XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 07.05.2009 - 07.07.2011;
2. Instanța de apel: 15.08.2011 - 15.12.2011;
3. Instanța de recurs ordinar: 23.05.2012 - 18.12.2012;
4. Instanța de apel: 29.01.2013 - 11.05.2015;
5. Instanța de recurs ordinar: 11.08.2015 - 31.05.2016;
6. Instanța de apel: 08.07.2016 - 09.07.2021;
7. Instanța de recurs ordinar: 18.10.2021 - 17.05.2022.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 iulie 2011, inculpatul Iordatii Vadim XXXXX a fost achitat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin aceiași sentință s-a încetat procesul penal împotriva lui Iordatii Vadim învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.249 alin. (3) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Iar Iordatii Vitalie XXXXX a fost achitat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin. (5) și art.361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, de către organul de urmărire penală, Iordatii Vadim a fost învinuit de faptul că, în baza deciziei adunării generale a acționarilor din 20.12.2000 și contractului de muncă din 02.02.2001, fiind în funcția de director

general al Societății pe Acțiuni „Viniris”, adresa juridică XXXXX, fiind persoană cu funcție de răspundere, care gestionează o organizație comercială, conform funcțiilor sale de răspundere și raporturilor contractuale înfăptuind în privința bunurilor încredințate împuternicirile de dispunere și administrare, fiind obligat să asigure o activitate profitabilă a societății, în exercițiul funcției sale, în perioada anilor 2001-2002, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționând și folosind documente oficiale false, realizând trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor cu folosirea frauduloasă a documentelor și prin declarare neautentică în documentele vamale și ca rezultat însușind bunuri în proporții deosebit de mari, a comis infracțiunile de falsificare și folosire a documentelor false, contrabanda și sustragerea în proporții deosebit de mari din avutul proprietarului, în următoarele circumstanțe.

Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor societății gestionate S.A. „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, a confecționat și semnat contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care a introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, în scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris”, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare și costului utilajului. În realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44 000 dolari SUA, ca părți contractante fiind - SC „Total” SRL din România în calitate de vânzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar (cumpărător) și SA „Viniris” în calitate de destinatar, în persoana directorului general Iordatii Vadim, care a semnat contractul.

Ulterior, Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv eschivarea de la achitarea plăților vamale, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, au confecționat INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț total de 120000 dolari SUA și indicând codul de 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor, ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare - cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii.

De fapt, utilajul nominalizat cu costul total de 38 000 dolari SUA, a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, INVOICE nr. 02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002 în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru anul 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20%.

Acțiunile menționate au fost încadrate în baza art. 17 alin. (4), (5), art.209 alin. (2) Cod penal (redacția anului 1961) - falsificarea și folosirea documentelor false, care acordă drepturi

și eliberează de îndatoriri, acțiuni prin care s-au cauzat daune substanțiale intereselor obștești și drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor, precum și fabricarea unui document fals de o importanță deosebită.

Tot el, Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, societate gestionată de el, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, a organizat comiterea acțiunilor de contrabandă cu împărțirea rolurilor participanților.

În așa mod, Gordîna Serghei, activând ca director adjunct al SA „Viniris”, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 35000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. La 25.02.2002 le-a prezentat ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor, fiind fixat biroul vamal Chișinău.

Ulterior, inculpatul Iordatii Vadim, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 35 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 26.02.2002, intenționat le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat neautentic în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/005932, precum că marfa supusă vămuirii, prezintă părți pentru utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843890000, la prețul de 35000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 26.02.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 460 194 lei.

Gordîna Serghei, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal

Dominion Int." LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 85 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, la 20.04.2002, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor, fiind fixat biroul vamal Chișinău.

În continuare, Gordîna Serghei, fiind dus în eroare și la indicația directorului Iordatii Vadim, deținând asupra sa documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 85 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 22.04.2002 le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/012159, precum că marfa supusă vămuirii, prezintă utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843880990, la prețul de 85 000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 22.04.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 1 146 208 lei.

Acțiunile date au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 17 alin. (4), (5), art.75 alin. (5) Cod penal (redacția anului 1961) - contrabanda, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova de mărfuri, obiecte și de alte valori în proporții deosebit de mari, cu excepția substanțelor narcotice și a armamentului, cu folosirea frauduloasă a documentelor și a mijloacelor de identificare vamală, fie asociată de nedeclarare sau de declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, săvârșită în mod repetat, de un grup de persoane, care s-au organizat pentru activitate de contrabandă și de o persoană cu funcții de răspundere, făcându-se uz de situația de serviciu.

Tot el, Iordatii Vadim, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, societate gestionată de el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, folosind documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conținea date false, precum că S.A. „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spirtului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul nominalizat urma a fi procurat la un preț de 44 000 dolari SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, conform dispozițiilor de plată nr. 1 din 18.09.2001, nr. 1 din 29.04.2002 și nr. 3 din 25.12.2002, a transferat de la contul valutar nr. 22245008401597,

deținut de SA „Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 120 000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala N.V. FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Iordatii Vitalie a transferat de la contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD în adresa SRL „Total” (România) numai suma de 38 000 dolari SUA, iar restul sumei de 82 000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele inculpatului Iordatii Vadim, și anume, lui Iordatii Adrian, Boris Roșca, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în suma de 82 000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1 103 736,40 lei.

Acțiunile inculpatului Iordatii Vadim au fost încadrate în baza art. 17 alin. (4), (5), art. 123/1 Cod penal (redacția anului 1961) - sustragerea în proporții deosebit de mari din avutul proprietarului, săvârșită prin delapidare.

Instanța de fond a reținut că inculpatul Iordatii Vadim a organizat comiterea acțiunilor de eschivare de la achitarea integrală a plăților vamale stabilite de legislație în următoarele împrejurări: Iordatii Vadim la 26.02.2002, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv eschivarea de la achitarea plăților vamale, deținând asupra sa contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 35 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la Biroul Vamal Chișinău, unde, contrar prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1068b din 11.11.1999 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului Mărfurilor al Republicii Moldova”, conform căruia instalațiile de distilare sau de rectificare se atribuie la poziția tarifară 8419 și contrar prevederilor anexei nr. 11 la Legea bugetului de stat pe anul 2002 nr. 681 din 21.11.2001, conform căreia instalațiile de distilare sau de rectificare cu poziția tarifară 8419 nu sunt incluse în lista utilajelor și tehnicii importate care se scutesc de taxa pe valoarea adăugată, a declarat neautentic în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/005932 precum că marfa supusă vămuirii, prezintă părți pentru utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843890000, la prețul de 35 000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul importat era la prețul de 12 000 dolari SUA și urma să fie declarat cu codul mărfii 8419, în așa mod, eschivându-se de la achitarea TVA la import în sumă de 32 363, 52 lei.

Ulterior, Gordîna Serghei, fiind dus în eroare și la indicația inculpatului Iordatii Vadim, deținând asupra sa contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar

rectificat la un preț de 85 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%. În scopul realizării intenției criminale, la 22.04.2002 le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde, contrar prevederilor Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1068b din 11.11.1999 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului Mărfurilor al Republicii Moldova”, conform căruia instalațiile de distilare sau de rectificare se atribuie la poziția tarifară 8419 și contrar prevederilor anexei nr.11 la Legea bugetului de stat pe anul 2002 nr.681 din 21.11.2001, conform căreia instalațiile de distilare sau de rectificare cu poziția tarifară 8419 nu sunt incluse în lista utilajelor și tehnicii importate care se scutesc de taxa pe valoarea adăugată, a declarat în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/012159, precum că marfa supusă vămuirii, prezintă utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843880990, la prețul de 85 000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul importat era la prețul de 26 000 dolari SUA și urma să fie declarat cu codul mărfii 8419, în așa mod eschivându-se de la achitarea TVA la import în suma de 68 371,68 lei.

Astfel, inculpatul Iordatii Vadim, fiind declarant a lotului de marfă, contrar art.177, 178 Cod Vamal a declarat marfa menționată, suma totală a plăților vamale neachitate la importul utilajului nominalizat constituind 100 745,20 lei.

Acțiunile menționate instanța de fond le-a reîncadrat din art.164/8 alin.(3) Cod penal (redacția anului 1961) în baza art. 249 alin. (3) Cod penal - eschivarea de la achitarea plăților vamale săvârșită în proporții deosebit de mari, în sensul aplicării legii mai favorabile prin efect retroactiv conform art.10 Cod penal.

2.1 Inculpatul Iordatii Vitalie a fost pus sub învinuire de către organul de urmărire penală pentru faptul, că gestionând activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, în perioada anilor 2001-2002, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționând și folosind documente false, a însușit prin delapidare de la SA „Viniris” mijloace financiare în proporții deosebit de mari, precum a comis și alte infracțiuni în următoarele circumstanțe: Iordatii Vitalie, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și directorul-adjunct al SA „Viniris”, Gordîna Serghei, au confecționat și semnat contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea alcoolului alimentat rectificat la prețul de 120 000 dolari SUA, cu scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris”, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare și costului utilajului. În realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44 000 dolari SUA, ca părți contractante fiind: SC „Total” SRL din România în calitate de vânzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar și SA „Viniris” în calitate de destinatar (cumpărător), în persoana directorului general Iordatii Vadim, care a semnat contractul.

Tot el, Iordatii Vitalie împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și directorul adjunct al SA „Viniris”, Gordîna

Serghei, au confecționat INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț total de 120 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii. Utilajul nominalizat cu costul total de 38 000 dolari SUA, a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, INVOICE nr.02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002 în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru anul 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20%.

Acțiunile menționate au fost încadrate în baza art. 361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal - confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Tot el, Iordatii Vitalie, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vadim, care activa în funcția de director al SA „Viniris”, folosind documente oficiale false, și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conținea date false, precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul nominalizat a fost procurat la un preț de 44 000 dolari SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, iar inculpatul Iordatii Vadim, conform rolului său în schema criminală, în baza dispozițiilor de plată nr.1 din 18.09.2001, nr.1 din 29.04.2002 și nr.3 din 25.12.2002, a transferat de la contul valutar nr 22245008401597, deținut de SA „Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 20 000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala NV FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Iordatii Vitalie a transferat de la contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD în SC „Total” (România) numai suma de 38 000 dolari SUA, iar restul sumei de 82 000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele sale, și anume, lui Iordatii Adrian, Roșca Boris, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în suma de 82 000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1 103 736,40 lei.

Aceste acțiuni ale lui Iordatii Vitalie au fost încadrate în baza art.191 alin. (5) Cod penal - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală în proporții deosebit de mari a bunurilor altei

persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită în mod repetat, de două sau mai multe persoane, cu folosirea situației de serviciu.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul în Procuratura Anticorupție, Brânză Victor în termen legal a atacat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea sentinței în partea achitării inculpaților Iordatii Vadim și Vitalie, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- procesul penal în privința lui Iordatii Vadim în baza art.361 alin.(2) lit.b), c), d), art.249 alin.(3) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare) să fie încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu condamnarea lui în baza art.248 alin.(5) lit.b), d) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare), conform art.10 Cod penal, la 6 ani închisoare și în baza art.190 alin.(5) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare), conform art.10 Cod penal, la 12 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani, iar conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani;

- procesul penal în privința lui Iordatii Vitalie în baza art.361 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare) să fie încetat, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu condamnarea acestuia în baza art.190 alin.(5) Cod penal (redacția anului 2002 cu modificările ulterioare), conform art.10 Cod penal, la 12 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții administrative de dispoziție ori organizatorico-economice pe un termen de 4 ani.

În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc cu încălcarea principiilor procesului penal și în special a principiului contradictorialității, consfințit prin prevederile art.24 alin.(4), 100 alin. (1), 314 alin.(2), 317 alin. (2) Cod de procedură penală, nesoluționând corect toate chestiunile necesare impuse prin art. 385 Cod de procedură penală, privind respingerea demersului acuzatorului de reluare a cercetării judecătorești în ordinea prevăzută de art. 378 alin.(1) Cod de procedură penală.

În opinia apelantului, în rezultatul examinării cauzei instanța a constatat vinovăția lui Iordatii Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 249 Cod penal, indicând la faptul includerii eronate a codului mărfii în actele vamale prezentate de inculpat la organele vamale, concomitent, indicând că nu a constatat fapta infracțiunii de confecționare a documentelor oficiale false;

- procurorul a menționat că, instanța de judecată în partea descriptivă a sentinței s-a redus doar la redarea declarațiilor martorilor și a inculpatului fără a motiva hotărârea adoptată, încălcând prevederile art.394 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală și pct.13), 38) ale Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 19.06.2006, ce prevăd că partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării;

- la emiterea sentinței, contrar prevederilor art.397 pct.1) Cod de procedură penală, instanța nu s-a expus asupra acțiunii civile, prin ce a încălcat drepturile părții civile și nu a asigurat realizarea dreptului la un proces echitabil;

- a mai menționat că, instanța de fond nu a dat apreciere corectă probelor administrate în cauza dată, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților Iordatii Vitalie și Vadim, indicând totalitatea de probe înscrise în rechizitoriile la cauzele penale nr.2006036636 și nr.2008036971 de învinuirea lui Iordatii Vadim XXXXX, și respectiv, de învinuirea lui Iordatii Vitalie XXXXX;

- în rezultatul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false de Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie au fost însușiți de la SA „Viniris” suma de 82 000 dolari SUA și au fost eludate de la controlul vamal mărfuri în proporții deosebit de mari în valoare de 1 103 736,40 lei, iar prin indicarea eronată a codului mărfii nu au fost achitate taxe vamale în mărime de 100 745,20 lei;

- a susținut că componenta de infracțiune de contrabandă este formală și se consumă în momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală prin folosirea frauduloasă a documentelor, indiferent de scopul și consecințele acestei fapte. Scopul comiterii infracțiunii de contrabandă este acumularea documentelor pentru ascunderea faptului sustragerii mijloacelor de la SA „Viniris” în mărime de 82 000 dolari SUA, ca diferență de preț la vânzare cumpărarea utilajului, cât și pregătirea pentru comiterea infracțiunii de neachitare a taxelor vamale.

3.1. Nefiind de acord cu sentința menționată, reprezentantul părții vătămate SA „Viniris”, Bîrdîghin Gheorghe, prin intermediul avocatului Ungureanu Ion în termen legal a atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Iordatii Vadim și Vitalie, cu stabilirea pedepsei în limitele legii penale și încasarea prejudiciului material în sumă de 82 000 dolari SUA, pe motiv că „Royal Dominion Int.” LTD nu exista și nu activa la momentul realizării contractului de export import, contul ei bancar fiind gestionat de către Iordatii Vitalie, iar costul real al utilajului procurat constituia 38 000 dolari SUA.

3.2. La fel nefiind de acord cu sentința instanței de fond, avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Iordatii Vadim în termen legal a atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței, în partea încetării în privința lui Iordatii Vadim a procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe învinuirea adusă în baza art.249 alin. (3) Cod penal, invocând că în nomenclatorul Mărfurilor al Republicii Moldova nr.1068b din 11.11.1999, lipsește poziția mărfii cu codul 84199080 (care este stipulat ca unul corespunzător în rechizitoriu) la care face trimitere acuzarea în susținerea poziției sale. Faptul că întreprinderea „Royal Dominion Int.” LTD activa pe teritoriul Europei este confirmat prin rulajul bancar în perioada când a fost încheiată tranzacția în cauză, iar Iordatii Vitalie a fost un angajat ce ducea răspundere pentru un anumit gen de funcții, el perfecta ordinele de încasare și de plată, dar nu administra întreprinderea.

3.3. De asemenea, nefiind de acord cu sentința instanței de fond apel în termen a declarat inculpatul Iordatii Vadim solicitând casarea sentinței, în partea în care procesul penal a fost încetat în legătură cu intervenirea termenului de prescripție în partea învinuirii prevăzute de art.249 alin. (3) Cod penal și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță de achitare în partea învinuirii de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.249 alin.(3) Cod penal cu menținerea în rest a sentinței, fără a indica careva motive.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2011, au fost respinse ca nefondate, apelurile declarate de procuror, de reprezentantul părții vătămate S.A. „Viniris”, Bîrdîghin Gheorghe și avocatul Ungureanu Ion și de avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Iordatii Vadim, cu menținerea sentinței primei instanțe, fără modificări.

5. Decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2011 a fost contestată cu recursuri ordinare declarate de procuror, de avocatul Ungureanu Ion în numele părții vătămate S.A. „Viniris”, de inculpatul Iordatii Vadim și de avocatul acestuia, Cerga Ion.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 decembrie 2012 au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror, de avocatul Ungureanu Ion în numele părții vătămate S.A. „Viniris”, de inculpatul Iordatii Vadim și de avocatul acestuia, Cerga Ion, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2011, și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Ulterior, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Iordatii Vadim și avocatului Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim, și admise apelurile procurorului, avocaților Ungureanu Ion și Bîrdîghin Gheorghe în numele SA „Viniris”, casată sentința Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 07.07.2011 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, potrivit căreia, inculpații Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal (în redacția din 18.04.2002) și conform art. 60 Cod penal a fost încetat procesul penal cu liberarea de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Iordatii Vitalie XXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.191 alin.(5) Cod penal (în redacția Legii nr.985 din 18.04.2002) la 8 (opt) ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar de tip închis cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea și organizarea economico-financiară a societăților comerciale pe termen de 3 (trei) ani.

Iordatii Vadim XXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.248 alin.(5) lit.b) și d) Cod penal (în redacția Legii nr.985 din 18.04.2002) la 3 (trei) ani închisoare;

- art.190 alin.(5) Cod penal (în redacția Legii nr.985 din 18.04.2002) la 8 (opt) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea societăților comerciale pe termen de 4 (patru) ani.

În baza art.84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Iordatii Vadim XXXXX i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 9 (nouă) ani închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita anumite activități legate de administrarea și organizarea economico-financiară a societăților comerciale pe termen de 4 (patru) ani.

Termenul de executare a pedepselor stabilite lui Iordatii Vitalie XXXXX și Iordatii Vadim XXXXX se va calcula din ziua reținerii.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de SA „Viniris”, dispunându-se încasarea din contul lui Iordatii Vadim XXXXX și Iordatii Vitalie XXXXX, în mod solidar, paguba materială în sumă de 82 000 dolari SUA sau echivalentul lor în lei moldovenești la data executării hotărârii.

În rest dispozițiile hotărârii atacate au fost menținute.

8. Decizia Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015 a fost contestată cu recurs ordinar declarat de avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vadim XXXXX și Iordatii Vitalie XXXXX.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2016 a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vadim XXXXX și Iordatii Vitalie XXXXX, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2015, în cauza penală în privința lui Iordatii Vadim XXXXX și Iordatii Vitalie XXXXX și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

10. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2021 au fost respinse apelul lui Iordatii Vadim și avocatului Cerga Ion în numele inculpatului Iordatii Vadim, ca nefondate.

A fost admis apelul procurorului în Procuratura Anticorupție, Brînză Victor, apelul avocatului Ion Ungurean în numele părții vătămate SA „Viniris”, declarate împotriva sentinței Judecătorei sectorului Buiucani, mun. Chișinău din 07 iulie 2011, casată sentința atacată integral pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Iordatii Vadim a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin. (2) lit.b), c), și d) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), art.248 alin.(5) lit.b), d), art. 249 alin.(3), art.190 alin.(5) Cod penal, cu eliberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea prescripției.

Iordatii Vitalie a fost recunoscut culpabil pe în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin.(2) lit.b), c), art.190 alin. (5) Cod penal, cu eliberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea prescripției.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de SA „Viniris” cu încasarea de la Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie în mod solidar a sumei de 82 000 dolari SUA, calculată în lei moldovenești la data executării deciziei.

În conformitate cu art. 162 Cod penal, corpurile delictive: contractul nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba română, încheiat între SC, „Total” SRL, din România, ca vânzător (expeditor), firma „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia ca cumpărător (responsabil financiar) și SA „Viniris” ca destinatar; Contractul nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă, încheiat între răspunzătorul financiar „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, denumită vânzător și destinatarul mărfii SA „Viniris”, denumită cumpărător; Contractul de credit nr. 194 din 10 septembrie 2001; Dispoziția de plată nr. 1 din 18.09.2001; Factura INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România; Declarația vamală de export (din România) nr. 11003 din 21.02.2002; Factura INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, întocmită în limba rusă, eliberată de „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia; CMR nr. 0137685 din 21.02.2002;

Declarația vamală de import (în Moldova) nr. 3000/005923 din 26.02.2002; CMR nr. 0137686 din 16.04.2002; Factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România; Factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba rusă, eliberată de „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia; Declarația vamală de export (din România) nr. 12547 din 19.04.2002; Declarația vamală de import (în Moldova) nr. 3000/012159 din 22.04.2002; Dispoziția de plată nr. 1 din 29.04.2002; Dispoziția de plată nr. 3 din 25.12.2002; Patru documente SWIFT pe 8 file și Extrasul din contul curent nr.

2225004014684 al persoanei fizice Roșca Boris din data de 20.09.2001 până în 26.11.2007 de păstrat la materialele cauzei.

10.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a considerat că instanța de fond la adoptarea sentinței contestate incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul Iordatii Vadim învinuit în baza art.190 alin.(5), art.361 alin.(2) lit. b), c), d), art.248 alin.(5) lit. b), d) Cod Penal și Iordatii Vitalie învinuit în baza art.190 alin.(5), art.361 alin.(2) lit. b), c), d) Cod penal, urmează a fi achitați din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Or, analizând totalitatea de probe acumulate la prezenta cauza penală și apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a constatat următoarele: Iordatii Vadim XXXXX exercitând în baza deciziei adunării generale a acționarilor din 20.12.2000 și contractului de muncă din 02.02.2001, funcția de director general al Societății pe Acțiuni „Viniris”, adresa juridică XXXXX, fiind persoană cu funcție de răspundere care gestionează o organizație comercială, conform funcțiilor sale de răspundere și raporturilor contractuale înfăptuind în privința bunurilor încredințate împuternicirile de dispunere și administrare, fiind obligat să asigure o activitate profitabilă a societății, în exercițiul funcției sale, în perioada anilor 2001-2002, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționând și folosind documente oficiale false, realizând trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor cu folosirea frauduloasă a documentelor și prin declarare neautentică în documentele vamale și ca rezultat însușind bunuri în proporții deosebit de mari.

Vadim Iordatii acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor societății gestionate SA „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Iordatii Vitalie, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, a confecționat și semnat contractul GMMO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care a introdus date false precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, în scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris” pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare și costului utilajului. În realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44 000 dolari SUA, ca părți contractante fiind - SC „Total” SRL din România în calitate de vânzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar (cumpărător) și SA „Viniris” în calitate de destinatar, în persoana directorului general Vadim R Iordatii, care a semnat contractul.

Ulterior, Vadim Iordatii, acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv eschivarea de la achitarea plăților vamale, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Vitalie Iordatii, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, au confecționat INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț total de 120 000 dolari SUA și indicând codul mărfii de 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor, ce nu se impozitează la import cu TVA

20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii.

De fapt, utilajul nominalizat cu costul total de 38 000 dolari SUA, a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza INVOICE nr. 01 din INVOICE nr. 02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002 în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru a. 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20 %.

Astfel, acțiunile inculpatului Iordatii Vadim pe acest capăt de acuzare au fost încadrate conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, săvârșite referitor la un document de importanță deosebită, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Tot inculpatul Vadim Iordatii acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris” societate gestionată de el, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, a organizat comiterea acțiunilor de contrabandă cu împărțirea rolurilor participanților.

În așa mod, Gordîna Serghei, activând ca director-adjunct al SA „Viniris”, fiind dus în eroare și la indicația directorului Vadim Iordatii, deținând asupra sa documente oficiale false și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie a. 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1,2 și 3, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 35 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, la 25.02.2002 le-a prezentat ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor fiind fixat biroul vamal Chișinău.

Ulterior inculpatul Vadim Iordatii deținând asupra sa documente oficiale false și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie a. 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 35 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul realizării intenției criminale, la

26.02.2002 intenționat le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat neautentic în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/005932 precum că marfa supusă vămuirii, prezintă părți pentru utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843890000, la prețul de 35 000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 26.02.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 460 194 lei.

Gordîna Serghei, deținând asupra sa documente oficiale false și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr.1, 2 și 3, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 85 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, la 20.04.2002, fiind dus în eroare și la indicația directorului Vadim Iordatii, le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la punctul de control pentru trecerea frontierei vamale - biroul vamal Giurgiulești, unde utilajul nominalizat a fost introdus pe teritoriul vamal al Republicii Moldova cu unitatea de transport cu numerele de înmatriculare CFO930/CAN267 și a fost plasat în regimul vamal „Import” sub supraveghere vamală, punctul de destinație a declarării și vămuirii mărfurilor fiind fixat biroul vamal Chișinău.

În continuare, Gordîna Serghei, fiind dus în eroare și la indicația directorului Vadim Iordatii, deținând asupra sa documente oficiale false și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conține date denaturate precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 85 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul realizării intenției criminale, la 22.04.2002, le-a folosit pentru a le prezenta ca dovadă privind anumite mărfuri sau bunuri, supuse controlului autorităților vamale, la biroul vamal Chișinău, unde a declarat în declarația vamală prezentată cu nr. 3000/012159 precum că marfa supusă vămuirii, prezintă utilaj de producere a alcoolului alimentar, cu codul mărfii 843880990, la prețul de 85 000 dolari SUA, ce constituie, conform cursului valutar la 22.04.2002 a leului față de dolarul SUA, suma de 1 146 208 lei.

Astfel, Vadim Iordatii, fiind declarant a lotului de marfa, contrar art.177 Cod Vamal și art. 178 Cod Vamal a declarat marfa menționată.

Astfel, acțiunile intenționate a lui Vadim Iordatii se încadrează conform indicilor infracțiunii prevăzute la art.248 alin.(5) lit.b) și d) Cod penal (în redacția legii din 18.04.2002) contrabanda - adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare

neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei săvârșită de două sau mai multe persoane în proporții deosebit de mari.

Tot inculpatul Vadim Iordatii acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, societate gestionată de el, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Vitalie P. Iordatii, care gestiona activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, folosind documente oficiale false și anume contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conținea date false precum că S.A. „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul nominalizat urma a fi procurat la un preț de 44 000 dolari SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, conform dispozițiilor de plată nr. 1 din 18.09.2001, nr. 1 din 29.04.2002 și nr. 3 din 25.12.2002 a transferat de la contul valutar nr. 22245008401597, deținut de SA „Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 120 000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala N.V. FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Vitalie Iordatii a transferat de la contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD în adresa SRL „Total” (România) numai suma de 38 000 dolari SUA, iar restul sumei de 82 000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele inculpatului Vadim Iordatii și anume lui Adrian Iordatii, Boris Roșca precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în suma de 82 000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1 103 736, 40 lei.

Astfel acțiunile intenționate a lui Vadim Iordatii se încadrează în indicii de infracțiune prevăzută la art.190 alin.(5) Cod penal (în redacția legii din 18.04.2002) - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari.

Tot inculpatul Vadim Iordatii a prezentat la biroul vamal Chișinău la 26.02.2002 și 22.04.2002 contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, care conține date că S.A. „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, care conțin date că S.A. „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, părți pentru utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 (35 000 și 85 000) dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20% conform anexei nr. 11 la Legea bugetului de stat pe anul 2002 nr. 681 din 21.11.2001, respectiv întocmind și prezentând declarațiile vamale nr. 3000/005932 și 3000/012159 cu indicarea eronată a aceluiași cod al mărfii de 8438 și primirea scutirii la plata TVA de 100 745 lei 20 bani.

Astfel, acțiunile intenționate a lui Vadim Iordatii au fost încadrate în indicii de infracțiune prevăzută la art.249 alin. (3) Cod penal (în redacția legii din 18.04.2002) - eschivarea de la achitarea plăților vamale în proporții deosebit de mari.

Cu referire la faptele inculpatului **Vitalie Iordatii**, instanța de apel a constatat că el gestionând activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, în perioada anilor 2001-2002, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționând și folosind documente false, a însușit prin delapidare de la SA „Viniris” mijloace financiare în proporții deosebit de mari, precum a comis și alte infracțiuni în următoarele circumstanțe: Vitalie Iordatii acționând cu intenție directă și în interes de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Vadim Iordatii XXXXX, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și directorul-adjunct al SA „Viniris” - Gordîna Serghei XXXXX, au confecționat și semnat contractul GM-MO-002 din 27 martie a. 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr. 1, 2 și 3, în care au introdus date false precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, în scopul deținerii și folosirii acestui document ca argument în fața acționarilor SA „Viniris” pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare - cumpărare și costului utilajului în realitate, utilajul nominalizat a fost procurat în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, la un preț de 44 000 dolari SUA, ca părți contractante fiind: SC „Total” SRL din România în calitate de vânzător (expeditor), „Royal Dominion Int.” LTD în calitate de răspunzător financiar și SA „Viniris” în calitate de destinatar (cumpărător), în persoana directorului general Vadim Iordatii, care a semnat contractul.

Tot inculpatul Vitalie Iordatii împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Vadim Iordatii, care activa în funcția de director al SA „Viniris” și directorul-adjunct al SA „Viniris” - Gordîna Serghei, au confecționat INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, în care au introdus date false precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD, utilaj pentru producerea spiritului alimentar rectificat la un preț total de 120 000 dolari SUA și codul mărfii este 8438, ce corespunde mașinilor și aparatelor pentru prepararea sau fabricarea industrială a alimentelor sau băuturilor ce nu se impozitează la import cu TVA 20%, în scopul deținerii și folosirii acestor documente ca argument în fața autorităților vamale ale Republicii Moldova, pentru predarea unui aspect legal tranzacției de vânzare-cumpărare, livrare, prețului și codului mărfii. Utilajul nominalizat cu costul total de 38 000 dolari SUA, a fost livrat de către SC „Total” SRL din România în baza INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, INVOICE nr. 02 din 16.04.2002 și declarațiile vamale de export nr. I 1003 din 21.02.2002, nr. I 2547 din 19.04.2002 în care codul mărfurilor este indicat 84199080, la care, conform prevederilor Legii bugetului pentru a. 2002, se atribuie instalații de distilare sau de rectificare, ce se impozitează la import cu TVA 20%.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Vitalie Iordatii, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal (în redacția legii din 18.04.2002) - confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, referitor la un document de importanță deosebită.

Tot inculpatul Vitalie Iordatii, acționând cu intenție directă și în scop de profit, având ca motiv sustragerea în proporții deosebit de mari a bunurilor SA „Viniris”, prin metoda achiziționării utilajului la preț majorat și redării unui aspect întemeiat prețului de procurare a utilajului, împreună și prin înțelegere prealabilă cu inculpatul Vadim Iordatii, care activa în funcția de director al SA „Viniris”, folosind documente oficiale false și anume contractul GM-

MO-002 din 27 martie a. 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele nr.1,2 și 3, care conținea date false precum că SA „Viniris” a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD utilaj pentru producerea spiritului alimentară rectificat la un preț de 120 000 dolari SUA, pe când în realitate utilajul nominalizat a fost procurat la un preț de 44 000 dolari SUA de la SC „Total” SRL din România în baza contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, iar inculpatul Iordatii Vadim conform rolului său în schema criminală, în baza dispozițiilor de plată nr. 1 din 18.09.2001, nr.1 din 29.04.2002 și nr. 3 din 25.12.2002, a transferat de la contul valutar nr. 22245008401597, deținut de SA „Viniris” în SA „Mobiasbancă”, suma totală de 120 000 dolari SUA, la contul nr. 220-0901858-85 deținut de firma „Royal Dominion Int.” LTD în filiala NV FORTIS BANK din or. Antwerpen, Belgia.

Ulterior, conform rolurilor stabilite de activitate în schema criminală, inculpatul Iordatii Vitalie a transferat de la contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD în adresa SC „Total” (România) numai suma de 38 000 dolari SUA, iar restul sumei de 82 000 dolari SUA au fost transferați la conturile deținute în băncile din Republica Moldova de rudele sale și anume Iordatii Adrian și Boris Roșca precum și la conturile altor agenți economici din străinătate, care ulterior au fost însușiți, fiind prejudiciată SA „Viniris” în suma de 82 000 dolari SUA sau conform cursului mediu pe unitate dolar SUA față de leul moldovenesc, în perioada 18.09.2002-25.12.2002, constituie 1103736, 40 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Iordatii Vitalie, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal (în redacția legii 18.04.2002) - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari.

Cu toate că inculpații Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim nu au recunoscut vina, instanța de apel a considerat că vina acestora în comiterea infracțiunilor imputate, se probează, cu certitudine, prin următoarea sistemă de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, cum ar fi: declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate „SA „Viniris””; martorului Gordîna Serghei; martorului Roșca Boris; martorului Surdu Alexandra; martorului Ciubotaru Maria; martorului Pleșca Tatiana; martorului Moisei Elena; martorului Roibu Dumitru.

Instanța de apel a menționat că de asemenea, vinovăția inculpaților Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim se confirmă prin următoarele materiale ale cauzei penale:

- conținutul Raportului de expertiză nr. 101-102 din 05.10.2008 efectuat de DAO a CCCEC, conform căruia s-a stabilit că cet. Iordatii Vadim a executat semnăturile din ambele contracte GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limbă rusă și în limba română(f.d.144,v-6);

- conținutul Raportului de expertiză seria AA nr. 004520 din 16.02.2009 efectuat de Centrul național de expertiză judiciară, conform căruia s-a stabilit că cet. Iordatii Vadim a executat semnăturile din ambele contracte GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă și în limba română (f.d.131, V-6);

- conținutul materialelor cererii de Comisie Rogatorie executate de organele de drept din Belgia, prin care se confirmă că gestionarul contului bancar al firmei „Royal Dominion Int.” Ltd era cet. Iordatii Vitalie, fratele directorului SA „Viniris”, cet. Iordatii Vadim și că la contul bancar al „Royal Dominion Int.” Ltd au parvenit 120 mii dolari SUA de la SA „Viniris”, însă din aceștia numai 38 mii au fost transferați la contul SC „Total” din România, de la care a fost procurat în realitate utilajul. Restul sumei de 82 mii dolari SUA au fost transferați la conturile

deținute în băncile din Republica Moldova de rudele lui Iordatii Vadim și anume nepotul Iordatii Adrian (fiul lui Vitalie Iordatii), cumnatul Boris Roșca, precum și la conturile altor agenți economici din străinătate (f.d.1-250, vol.3);

- conținutul materialelor cererii de Comisie Rogatorie executate de organele de drept din România, prin care se confirmă că operațiunea reală de procurare a utilajului pentru producerea spirtului de către SA „Viniris” a fost realizată în baza contractului G.Y- MO- 002 din 27.03.2001 întocmit în limba română, iar prețul real al tranzacției a for. de 44 000 dolari SUA dar nu de 120 000 dolari SUA după cum s-au alocat de SA „Viniris” de pe contul acestea (f.d.1-124,vol.4);

- conținutul procesului verbal din 27.02.2007 de ridicare de la BC „MobiasBancă”, documentelor ce confirmă transferul mijloacelor bănești la 18.09.2001, 29.04.2002 și 25.12.2002 în mărime respectiv de 60 000 dolari SUA, 50 000 dolari SUA și 10 000 dolari SUA de către SA „Viniris” la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f.d.103, Vol. I);

- conținutul procesului verbal din 06.03.2007 de ridicare de la Biroul Vamal Chișinău a documentelor ce confirmă importul în anul 2002 de către SA „Viniris” de la SC „Total” a utilajului pentru producerea spirtului (f d. 108, V. 1);

- conținutul procesului verbal din 25.10.2007 de ridicare de la BC „Victoriabank” a documentelor ce confirmă primirea prin transfer a banilor de 200, 4000, 5000 și 9800 dolari SUA de către Iordatii Adrian de la „Royal Dominion INT” LTD (f.d. 136, V. 1);

- conținutul procesului verbal din 26.11.2007 de ridicare de la BC „AgroindBanc” a documentelor ce confirmă primirea prin transfer a banilor de 10 000 și 6000 dolari SUA de către Iordatii Adrian de la „Royal Dominion INT” LTD (f.d.159, V-1);

- conținutul procesului verbal din 31.10.2007 de ridicare de la SA „Viniris” a documentelor ce au importanță pentru cauza penală (f.d.296, V-1);

- conținutul procesului verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicare de la Biroul Vamal Chișinău (f.d. 311, V-1);

- conținutul procesului verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicare de la BC „Victoriabank” (f.d. 313, V-1);

- conținutul procesului verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicare de la BC „MoldovaAgroindbanc” (f.d. 315, V-1);

- conținutul procesului verbal din 25.11.2008 de examinare a documentelor ridicare de la SA „Viniris” (f.d. 317, V-1);

- conținutul contractului nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba română, încheiat între SC „Total” SRL, din România, ca vânzător (expeditor), firma „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia ca cumpărător (responsabil financiar) și SA „Viniris” ca destinatar. Obiectul contractului reprezintă utilaj pentru producerea industrială a spirtului- rectificat alimentar, cu costul total de 44 000 dolari SUA (f. d. 9-10, V-4);

- conținutul contractului nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă, încheiat între răspunzătorul financiar „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, denumită vânzător și destinatarul mărfii SA „Viniris”, denumită cumpărător. Obiectul contractului reprezintă utilaj pentru producerea industrială a spirtului-rectificat alimentar, cu costul total de 120 000 dolari SUA, cu anexele nr. 1,2, 3 (f.d. 297-303, V-1);

- conținutul contractului de credit nr. 194 din 10 septembrie 2001, prin care se confirmă că SA „Viniris” a primit credit în sumă de 120 000 dolari SUA de la BC „Mobiasbancă” (f.d. 16- 20, V-5);
- dispoziția de plată nr. 1 din 18.09.2001, prin care se confirmă transferul de către SA „Viniris” de la contul său valutar a sumei de 60 000 dolari SUA la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f.d. 34, 107, V-1);
- Factura INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România, conform căreia se confirmă livrarea către SA „Viniris” a părți de aparate de distilare și rectificare lichide - 4 bucăți, cu costul de 12 000 dolari SUA (f. d.44, V-1, f.d. 96, V-4);
- conținutul declarației vamale de export (din România) nr. 11003 din 21.02.2002, prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” a părți a utilajului pentru producerea industrială a spiritului-rectificat alimentar - 4 bucăți, cu costul de 12 000 dolari SUA, cu codul mărfii 84199080 (f.d.41, V-1; f.d.97 V-4);
- Factura INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, întocmită în limba rusă, eliberată de „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin care s-a înaintat către SA „Viniris” contul spre achitare conform contractului nr. GM-MO-002, în sumă de 35 000 dolari SUA pentru părți a utilajului pentru producerea industrială a spiritului-rectificat alimentar - 4 bucăți, cu codul mărfii 8438 (f. d. 123, V-1);
- CMR nr. 0137685 din 21.02.2002, prin care se confirmă că marfa livrată constituie părți de aparate de distilare și rectificare lichide - 4 bucăți (f.d.306, Vol. I, f.d.198 Vol. IV);
- conținutul declarației vamale de import (în Moldova) nr. 3000/005923 din 26.02.2002 prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” părți pentru utilaj de producere alcoolului alimentar - 4 bucăți, cu costul de 35 000 dolari SUA, cu codul numeric 843890000, în care este indicat că a fost prezentată pentru controlul vamal factura INVOICE nr. 01 din 21.02.2002 și au fost achitate plăți vamale în suma de 1159,69 lei (f.d.122, Vol. I);
- CMR nr. 0137686 din 16.04.2002, prin care se confirmă că marfa livrată constituie părți de aparate de distilare și rectificare lichide 19 bucăți (f.d. 49 Vol. I, f.d. 101 V-4);
- Factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România, conform căreia se confirmă livrarea către „Viniris” a părți aparate de distilare și rectificare băuturi - 19 bucăți, cu costul de 2 000 dolari SUA (f. d. 22-23, V-2);
- Factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba rusă, eliberată „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin care s-a înaintat către SA „Viniris” contul spre achitare conform contractului nr. GM-MO-002, în sumă de 85 000 dolar SUA pentru părți a utilajului pentru producerea industrială a spiritului-rectificat alimentar -19 bucăți, cu codul mărfii 8438 (f. d. 23-24, V-2);
- conținutul declarației vamale de export (din România) nr. 12547 din 19.04.2002, prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” a părți a utilajului pentru producerea industrială a spiritului-rectificat alimentar - 19 bucăți, cu costul de 26 000 dolari SUA cu codul mărfii 84199080 (f.d. 102, V-4);
- conținutul declarației vamale de import (în Moldova) nr. 3000/012159 din 22.04.2002 prin care se confirmă livrarea către SA „Viniris” utilaj de producere a alcoolului alimentar -19 bucăți, cu costul de 85 000 dolari SUA, cu codul mărfii 843880990, în care este indicat că a fost prezentat pentru controlul vamal un act de expertiză nr. 0032836 din

25.04.2002 (adică un act întocmit cu 3 zile după data reală a declarației vamale) și au fost achitate plăți vamale în suma de 2888,45 lei (f. d. 110, V-1);

- conținutul dispoziției de plată nr. 1 din 29.04.2002, prin care se confirmă transferul de către SA „Viniris” de la contul său valutar a sumei de 50 000 dolari SUA la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f.d. 310, V -1);

- conținutul dispoziției de plată nr. 3 din 25.12.2002, prin care se confirmă transferul de către SA „Viniris” de la contul său valutar a sumei de 10 000 dolari SUA la contul valutar al „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia (f.d.33, V-1);

- Patru documente SWIFT pe 8 file din conținutul cărora rezultă primirea prin transfer bancar de către cet. Iordatii Adrian la contul nr. X deținut în BC „Victoriabank” SA de la firma „Royal Dominion International” Ltd. de pe contul bancar X deținut în FORTIS BANQUE S.A./N.V. a următoarelor sume bănești: - 9980 dolari SUA la data de 09 septembrie 2001; - 4000 dolari SUA la data de 24 septembrie 2001; - 5000 dolari SUA la data de 03 octombrie 2001; - 2000 dolari SUA la data de 08 mai 2002 (f. d. 137-144, V-1);

- Extrasul din contul curent nr. 2225004014684 al persoanei fizice Roșca Boris din data de 20.09.2001 până în 26.11.2007, din conținutul căruia rezultă că cet. Roșca Boris a primit la contul său bancar, deținut la BC „Moldova-Agroindbanc” SA la 24.09.2001 suma de 10 000 dolari SUA și la data de 05.10.2001 suma de 6 000 dolari SUA (f. d. 160-168, V-1).

Analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Iordatii Vadim a comis infracțiunile imputate lui, și că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art.361 alin.(2) lit.b), c), d), art.248 alin.(5) lit.b), d), art.249 alin.(3) și art.190 alin.(5) Cod penal, iar inculpatul Iordatii Vitalie a comis infracțiunile imputate lui, și că acțiunile inculpatului se încadrează în baza art.361 alin.(2) lit. b), c) și art.190 alin.(5) Cod penal.

În urma verificării probelor instanța de apel a concluzionat că, argumentele procurorului cu privire la vinovăția inculpaților Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie, invocate în apelul acuzatorului de stat depus împotriva sentinței de achitare, sunt fondate, deoarece instanța de fond a dat o apreciere eronată situației de fapt constatate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, în sentința atacată instanța de fond a respins în totalmente probele acuzării, prin care cu certitudine se confirmă comiterea faptelor prejudiciabile prevăzute de legea penală și vinovăția inculpaților Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie greșit a ajuns la concluzia de ai achita de învinuirea în săvârșirea infracțiunilor imputate, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că prin probele prezentate de partea acuzării și anume declarațiile reprezentantului părții vătămate și martorilor, precum și prin materialele cauzei penale, cu certitudine se demonstrează vinovăția inculpaților în faptele imputate.

În acest context, în sentința atacată instanța de fond a respins în totalmente probele acuzării, prin care cu certitudine se confirmă comiterea faptelor prejudiciabile prevăzute de legea penală și vinovăția inculpaților Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie, greșit a ajuns la concluzia de achitare a acestora pe motiv că, nu există fapta infracțiunii, or instanța de apel a considerat că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele.

Instanța de apel a respins poziția inculpaților Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim potrivit căreia nu-și recunosc vinovăția, deoarece nerecunoașterea vinei de către inculpați, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

S-a apreciat ca fiind întemeiate afirmațiile procurorului că în cadrul ședinței de judecată au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care demonstrează pe deplin vinovăția lui Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie în comiterea infracțiunilor incriminate, iar instanța de fond în mod neîntemeiat a ajuns la concluzia de a-i achita.

Totodată, instanța de apel, analizând totalitatea probelor administrate coroborate cu circumstanțele cauzei penale, consideră necesar de a-l recunoaște vinovat pe Iordatii Vadim de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit. b), c) și d), art.248 alin.(5) lit.b), d), art. 249 alin. (3), art.190 alin.(5) Cod penal și pe Iordatii Vitalie de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b), c) și art.190 alin.(5) Cod penal, cu liberarea acestora de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal și art. 46 Cod penal (în redacția anului 1961).

Instanța de apel a reținut că infracțiunile au fost comise de inculpați în perioada anilor 2000-2002. Potrivit prevederilor Codului penal, art.361 alin.(2) lit. b), c) și d) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii infracțiunii) prevede pedeapsa cu amendă în mărime de 300 la 600 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, astfel se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave, prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal.

- art.248 alin.(5) lit.b), d) Cod penal, (în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 10 ani, astfel se încadrează în categoria infracțiunilor grave, prin prisma prevederilor art.16 Cod penal.

- art.249 alin.(3) Cod penal, (în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), prevede pedeapsa cu amendă de la 500 la 1000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 5 ani, astfel se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave, prin prisma prevederilor art.16 Cod penal.

- art.190 alin.(5) Cod penal, (în redacția Legii din 18.04.2002), prevede pedeapsa cu închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani, astfel se încadrează în categoria infracțiunilor deosebit de grave, prin prisma prevederilor art.16 Cod penal.

Conform art.60 alin.(1) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare; b) 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave; c) 15 ani de la săvârșirea unei infracțiuni grave; d) 20 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave; e) 25 de ani de la săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave.

În privința inculpatului Iordatii Vitalie, care s-a eschivat de la prezentarea în ședința de judecată sunt aplicabile prevederile legii mai favorabile, care a fost în vigoare la data comiterii infracțiunii.

Astfel, conform art.46 Cod penal (în redacția anului 1961), prescripția este suspendată, dacă persoana, care a săvârșit infracțiunea, se sustrage de la anchetă sau judecată. În aceste

cazuri prescripția intră în vigoare din nou din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării. Însă persoana nu poate fi trasă la răspundere penală, dacă de la data săvârșirii infracțiunii au trecut cincisprezece ani și prescripția n-a fost întreruptă prin săvârșirea unei noi infracțiuni.

În asemenea circumstanța tragerea la răspunderea penală a inculpatului Iordatii Vitalie la fel este prescrisă.

Potrivit art.389 Cod de procedură penală alin. (4) Sentința de condamnare se adoptă: 1) cu stabilirea pedepsei care urmează să fie executată; 2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art. 89 alin.(2) lit. a), b), c), e), f) și g) din Codul penal; 3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Reținând temeiurile legale enunțate supra, instanța de apel a constatat că Iordatii Vadim, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) și d), art. 248 alin. (5) lit. b), d), art. 249 alin. (3), art. 190 alin. (5) Cod penal și Iordatii Vitalie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) și art. 190 alin. (5) Cod penal, urmează a fi liberați de pedeapsa penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzute de art. 60 Cod penal, dat fiind faptul că de la momentul comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal, art. 249 alin. (3) Cod penal, și până la pronunțarea prezentei hotărâri au trecut mai mult de 5 ani, precum și din motivul că de la momentul comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal și art. 190 alin. (5) Cod penal, și până la momentul pronunțării prezentei hotărâri au trecut mai mult de 15 și respectiv 20 de ani.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de reprezentantul SA „Viniris” prin care se solicită încasarea în mod solidar de la inculpații Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie a prejudiciului material în sumă de 82 000 dolari SUA, instanța de apel a reținut că, în corespundere cu prevederile art.219 Cod de procedură penală, alin. (1) acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. Alin. (2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire inclusiv prin repararea prejudiciului moral.

Totodată, potrivit prevederilor art.1998 alin.(1) și (2) Cod civil (în vigoare până la 01.01.2020), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.

În temeiul art. 2022 alin. (1) Cod civil (în vigoare până la 01.01.2020), se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.

Raportând circumstanțele de fapt la normele de drept reținute la circumstanțele cauzei care guvernează cauza, instanța de apel a concluzionat că acțiunea civilă înaintată de reprezentantul SA Viniris urmează a fi admisă în sensul declarat și a încasa în mod solidar de la inculpații

Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 82 000 dolari SUA sau echivalentul lor în lei moldovenești la data executării hotărârii.

Cu referire la corpurile delictive: contractul nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba română, încheiat între SC „Total” SRL, din România, ca vânzător (expeditor), firma „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia ca cumpărător (responsabil financiar) și SA „Viniris” ca destinatar; Contractul nr. GM-MO-002 din 27.03.2001, întocmit în limba rusă, încheiat între răspunzătorul financiar „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, denumită vânzător și destinatarul mărfii SA „Viniris”, denumită cumpărător; Contractul de credit nr. 194 din 10 septembrie 2001; Dispoziția de plată nr. 1 din 18.09.2001; Factura INVOICE nr. 01 din 20.02.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România; Declarația vamală de export (din România) nr. 11003 din 21.02.2002; Factura INVOICE nr. 01 din 21.02.2002, întocmită în limba rusă, eliberată de „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia; CMR nr. 0137685 din 21.02.2002; Declarația vamală de import (în Moldova) nr. 3000/005923 din 26.02.2002; CMR nr. 0137686 din 16.04.2002; Factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba română, eliberată de SC „Total” SRL, din România; Factura INVOICE nr. 02 din 16.04.2002, întocmită în limba rusă, eliberată de „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia; Declarația vamală de export (din România) nr. 12547 din 19.04.2002; Declarația vamală de import (în Moldova) nr. 3000/012159 din 22.04.2002; Dispoziția de plată nr. 1 din 29.04.2002; Dispoziția de plată nr. 3 din 25.12.2002; Patru documente SWIFT pe 8 file și Extrasul din contul curent nr. 2225004014684 al persoanei fizice Roșca Boris din data de 20.09.2001 până în 26.11.2007, instanța de apel a menționat că, în conformitate cu art. 162 Cod de procedură penală, acestea urmează a fi păstrate la materialele cauzei.

11. Împotriva hotărârilor judecătorești declară, recurs ordinar avocatul Cerga Ion în numele inculpaților, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței Judecătoriei sect. Buiucani, mun. Chișinău din 06.07.2011 în partea condamnării cet. Iordatii Vadim după învinuirea adusă potrivit alin. (3) art. 249 Cod penal; casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 09.07.2021, cu pronunțarea unei noi sentințe în privința lui Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie, pe marginea învinuirii aduse prin rechizitoriu, cu dispunerea achitării lui Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie, or, după caz să fie restituită cauza penală la o nouă examinare.

În motivarea recursului avocatul indică următoarele motive:

- cu referire la condamnare potrivit lit. b), d) alin. (5) art. 248 Cod penal (în redacția legii din 18.04.2002, intrată în vigoare la 13.09.2002), instanța la fel, a admis abaterea de la prevederile al.2 art.24, al.1, 3 art.101, al.5 art.414 din CPP.

- instanța de apel, constatând încălcarea prevederilor art. 177, 178 Cod Vamal, nu a specificat ce anume a încălcat Iordatii Vadim. Acest fapt este important în vederea reflectării elementelor esențiale întru formarea unei învinuirii, pentur a stabili prin ce s-a manifestat acțiunile de contrabandă.

- instanța de apel, consideră că actul juridic în limba rusă și voucher-ile sunt falsificate și prin urmare Iordatii Vadim, presupus, a admis trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, cu folosirea frauduloasă a documentelor, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei. In acest context, subliniam că, colegiul penal nu este însoțit cu dreptul de a declara contractul GMMO-002 din 27.03.2001 întocmit în limba rusă și voucher-ile fictive sau falsificate, atîtă

timp cît nici o persoană nu a solicitat declararea nulă acestui act juridic și documentele vamale. Totodată, avînd că, în materialele cauzei penale sunt anexate documente vamale (v.I, f.d.5) ce confirm devamarea sub controlul statului, precum și efectuarea expertizei în sensul trecerii procedurii vămuirii și, la fel, materialele ce confirm trecerea procedurii de inspecția internațională SGS cu un raport pozitiv (v.I f.d. 31, 32), nu pot fi acțiunile lui Iordatii Vadim fi calificate ca contrabanda comisă cu folosirea documentelor false cu referire la codul mărfii.

- un fapt important în evaluarea acțiunilor condamnatului este, existența a două contracte GMMO-002 din 27.03.2001, formate în două limbi: rusă și română. Organul de urmărire penală și instanța de apel, pornind de la diferența costului consideră actul juridic format în limba rusă ca unul fals, însă, (dupa cum sa menționat și în decizia CSJ nr.lra-521/12 din 18.12.2012 și nr.lra-22/2016 din 31.05.2016), instanța nu a evaluat conținutul ambelor contracte, precum și anexele la actul juridic format în limba rusă.

- potrivit contractului GMMO-002 din 27.03.2001, format în limba română, SRL „Total”, evidențiat ca vânzător (v.I f.d.301, v.IV f.d.98, 103), vinde întreprinderii „Royal Dominion Int”, evidențiat ca cumpărător, utilajul la prețul de 44 000 dolari SUA, iar SA „Viniris” este evidențiată ca destinatar. Deci, SA „Viniris” nu a procurat de la SRL ”Total” utilaj, potrivit acestui act juridic „Royal Dominion Int” a procurat doar 10 unități din întreg ansamblu a utilajului vizat.

- potrivit contractului GMMO-002 din 27.03.2001, format în limba rusă, SA „Total”, este evidențiat ca furnizor, întreprinderea „Royal Dominion Int”, este evidențiată ca vânzător, și vinde utilajul vizat întreprinderii SA „Viniris”, care este evidențiat în contract ca cumpărător, la prețul de 12 000 dolari SUA. Partea care impune o diferență esențială a acestor două contracte este că, potrivit contractului format în limba rusă, „Royal Dominion Int” vinde SA „Viniris” utilaj ce constă din 30 unități, iar potrivit contractului format în limba română SA „Total” vinde „Royal Dominion Int” doar 10 unități (v.I f.d.6-9, 42-43, 89, 115-118, 128-134, V.II f.d.32-33, v.IV f.d.9-10). Utilajul fabricat de S.C. „Total” S.R.L. nu era complet definitiv pentru darea în exploatare și a produce alcool etilic. Specialiștii Royal Dominion Int. în decursul instalării în lunile 04.2002-12.2002 au adăugat și au montat diferite dispozitive, materiale (țevi, coturi , automatezare, pompe, altele) necesare pentru conectare la sursele de apă, electricitate, abur, către diferite cisterne, etc.

- nici organul de urmărire penală, nici instanța de judecată nu a impus efort pentru a elucida circumstanța precitată, necătînd că instanța de recurs prin deciziile emise anterior a atras atenția instanței inferioare la necesitatea de a se expună asupra diferenței conținuturilor ambelor contracte. Ignorarea acestui fapt, impus de a fi apreciat prin prevederile al.2 art.24, al.1, 3 art.101, pct.1, 3, 4 al.1 art.385, al.2 art.389, al.5 art.414 din CPP, a avut ca consecință vicierea soluției instanței de apel.

- la fel, instanța de apel, a folosit aceiași ordinea de argumente și probe cu referire la condamnarea după învinuirea adusă condamnaților potrivit al.4, 5 art. 17, al.5 art.75, art. 123 al.3 art.1648, al.2 art.209, CP (în redacția 1962), al.5 art. 191 CP, fapt ce impune o critică analogică.

- instanța de apel a pronunțat o sentință de condamnare bázîndu-și soluția pe declarațiile reprezentantului părții vătămăte Bîrdîghin Gh., martorilor Gordîna S., Roșca B., Surdu A., Ciobotaru M., Pleșca T., Moisei E. (p.22-28 din decizia CAC), date în cadrul instanței de fond, fără a da o cercetate în cadrul instanței de apel, formând o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite

pentru prima instanță a admis abaterea de la prevederile art.369, 370, al.2, 3 art.389, al.1 art.413, al.5, 6 art.414, al.21 art.415 din CPP, fiind un viciu admis în cadrul cercetării judecătorești.

- instanța de apel consideră că vina inculpaților Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie este probată și apreciată prin declarațiile reprezentantului al părții vătămate SA „Viniris”, Bîrdîghin Gh., care se contrazice el însuși. Bîrdîghin Gh. declară, că nu cunoaște nimic personal. Toată informația a văzut-o în materialele dosarului. Tot dumnealui indică că director SRL „Cocard-Plus”, cesiunea încasărilor bănești, ca garanție pentru credit, este Iordatii Vitalie, care avea interes de a primi 120 000 dol.SUA, ce nu este adevărat. Fondator SRL „Cocard-Plus” este Baznat Dmitrii, director Bezuglov Iurii, date luate prin intermediul www.infobase.md, www.infodebit.md. Adăugator apărarea menționează, că unicul martor audiat în instanța de apel, șoferul camionului, ce transporta utilajul, Roibu Dumitru, a declarat, că pe parcursul drumului până la granița Romania-Ucraina actele vamale, facturile sau aflat la Bîrdîghin Gh., reprezentant al părții vătămate. Apărarea consideră că Bîrdîghin Gh. putea să manipuleze cu aceste acte, schimbând formatul, informația în favoarea viitoarei «părți vătămate».

- cu referire la declarațiile martorului Roibu D. (unicul audiat în cadrul instanței de apel, p.28), instanța a descris declarațiile fără a da o apreciere a conținutului, fapt ce a viciat soluția instanței de apel, or, nu este clară concluzia instanței, or, acest martor a declarat că nimic nu cunoaște despre documentele vizate în procesul de învinuire. Nu cunoaște pe Iordatii Vitalie. Mai mult, potrivit declarațiilor martorului Roibu D. documentele vamale pe teritoriul României au fost la Bîrdîghin Gh., apoi în Ucraina transmise persoanei pe numele Gordina S., fapt ce impune verificarea rolului acestor persoane în limita învinuirii aduse.

- la fel, instanța contrar prevederilor al.1 art.389 CPP, în vederea condamnării, a evitat să expună asupra elementelor infracțiunilor imputate, nu s-a expus cum a ajuns la concluzie că anume condamnații au săvârșit infracțiunile imputate și sunt vinovați în comiterea lor, limitînd partea descriptivă doar la constatatarea că vina condamnaților Vadim și Vitalie Iordatii este dovedită prin declarațiile martorilor audiați în instanța de fond și enumerarea probelor documentare (p.29-32).

- în contextul punctului precedent, atenționăm că o simplă despriere a documentelor anexe la materialele cauzei (p.29-32) nu poate servi ca o cercetare amplă a cauzei penale. Or, probele enumerate prin decizia instanței de apel, argumentat, au fost respinse de instanța de fond, cel, puțin prin actul judecătoresc contestat, urma să fie explicit descris motivul schimbării concluziei judecătorești asupra aceluși probe documentare.

- apărarea pretinde asupra abaterii de către instanța de apel de la prevederile al.2 art.24, al.5 art.414 CPP, nici un argument propus instanței de către apărarea nu a fost respins sau cel puțin detaliat reflectat prin decizia contestată, instanța de apel, prin decizia emisă, sa manifestat în favoarea acuzării și nu a procedat în interesele legii.

- în acest context, recurentul consideră că, instanța de apel nu și-a motivat soluția, nu a dat apreciere juridică tuturor circumstanțelor invocate de către petiționar, or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin v. Moldova, cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că „rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției” (cauza Hirvisaari v.Finland, nr.49684/99, parag.30, din 27.09.2001).

Așadar, instanța de apel, încălcând prevederile al.3 art. 19, pct.2 al.2 art.313 CPP, al.1 art.6 CEDO a ignorat și nu s-a expus asupra următoarelor argumente invocate:

- învinuirile aduse inculpaților lui Iordatii Vitalie și lui Iordatii Vadim sunt bazate și formate având ca argumentarea două acte juridice: contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, cu anexele, și contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română cu anexe, invoic-urile și declarațiile vamale și, după părerea acuzării, datele denaturate înscrise în declarația vamală cu privire la codul marfal.

- instanța de apel, în lipsa unor probe care ar confirma încheierea tranzacției între SRL „Total” (România), cu calitate de vânzător, și S.A. „Viniris”, cu calitate de cumpărător sau cum se menține în decizia contestată: cu calitatea de garant financiar), privind vânzarea-cumpărarea a utilajului pentru producerea spiritului alimentar rectificat, face concluzii că Iordatii Vitalie și Iordatii Vadim, fiind complici au schimbat documentele destinate prezintării la serviciul vamal și în contabilitatea întreprinderii, prin ce au comis furt în proporții deosebit de mari prin escrocherie și abuz de încredere. Prin decizia nr.lra-521/12 din 18.12.2012, Colegiul Penal al CSJ RM, a reflectat că instanța de apel urmează să stabilească dacă contractul perfectat în limba rusă și cel în limba română sunt același contracte. Apărarea a solicitat obligarea acuzării să prezinte traducerea contractului perfectat în limba rusă pentru a efectua compararea. Cererea apărării a fost respinsă de către instanța de apel. Totodată, contractul perfectat în limba română este compus din 2 file, iar cel perfectat în limba rusă este compus din trei file. La fel, în ambele acte juridice firmele reflectate se manifest în raporturile juridice în diferit statut, obiectul contractului diferă după cantitate și calitate, fapt ce impune concluzia că sunt două diferite contracte.

- în ședință de judecată, la etapa studierii materialelor cauzei contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, și contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba română, s-a constatat următoarele:

- în contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă, prezentat la serviciul vamal România, ca vânzător figurează SRL „Total” (România), iar în calitate de cumpărător figurează întreprinderea „Royal Dominion Int.”LTD (Belgia). S.A. „Viniris” este beneficiar. Prețul contractului de vânzare-cumpărare a fost stabilit între vânzător și cumpărător în mărime de 44 000-00 dolari SUA.

- în contractul GM-MO-002 din 27 martie 2001, încheiat în limba rusă, prezentat la serviciul vamal Moldova, ca vânzător figurează „Royal Dominion Int.”LTD (Belgia), iar în calitate de cumpărător figurează întreprinderea S.A. „Viniris”. întreprinderea SRL „Total” (România) este stipulat cu calitatea de expeditor. Prețul contractului de vânzare-cumpărare a fost stabilit între vânzător și cumpărător în mărime de 120 000 dolari SUA.

- instanța de apel, implicându-se în relațiile comerciale a contractanților referitor la stabilirea prețului din actul juridic, invoacă că contractul încheiat în limba rusă prezintă un document oficial fals fabricat și folosit de către inculpații în atingerea unor scopuri criminale;

- apărarea atenționează că însuși prin rechizitoriu este menționat că, întreprinderea-nerizident „Total”SRL (primul vânzător) emite facturile fiscale către „Royal Dominion Int” Ltd, în baza cărora sa întocmit declarațiile vamale de export (în România). Este reglementar că, în momentul procesului de vămuire (import), „Royal Dominion Int” Ltd (a doilea vânzător) înstrăinând utilajul, emite facturile (invoic-e) personale către SA “Viniris”, cu alt preț stabilit de alți contractanți. Cumpărătorul și vânzătorul au stabilit un preț, convenit părților, fără a fi

influențați de către opinia organelor de urmărire penală și celea judecătorești. Acest fapt, confirmă că contractul încheiat între „TotaP'SRL și „Royal Dominion Int" Ltd și, contractul încheiat între „Royal Dominion Int" Ltd și SA"Viniris", sunt două contracte diferite, independente unul de altul, fiecare cu efectul și scopul comercial diferit.

- acuzarea nu a prezentat probe care ar confirma că pentru prezentarea document presupus falsificat, la fel ca și documentele prezentate la vama Chișinău, întreprinderea S.A. „Viniris” a fost sancționată în baza prevederilor Cod Vamal, sau, proba privind recalcularea taxelor vamale, având că persoanele au denaturat costul, obiectului supus devamării, or, acuzarea nu a prezentat vre-o dovadă ce ar demonstra vinovăția organelor vamale cu referire la procedura vămuirii în prezentul import.

- instanța de apel nu a contrargumentat proba documentară: efectuarea unei expertize de către Camera de Industrie și Comerț RM în cadrul procedurii de vămuire. Această circumstanță esențială nici nu sa menționat în decizia instanței de apel.

- apărarea consideră că expertiza efectuată în cadrul vămuirii utilajului în cauză este o probă determinatoare la capitolul eschivarea de la impozit, contrabanda, stabilirea prețului și codul mărfii.

- documentele ce vizează comisiile rogatorie din Belgia sunt prezente în materialele cauzei penale în copii neautentificate. Lipsește traducerea documentelor Comisiei rogatorie presupus prezentate de autoritățile statului Belgia. Instanța în mare parte a bazat soluția sa pe acestea documente, iar argumentul apărării expus la cercetarea probelor în acest sens a rămas fără atenția instanței de apel.

- instanța de apel nu a argumentat prin ce se respinge valoarea utilajului (120 000 dolari SUA). Acuzarea face o simplă compararea a contractului GM-MO-002 din 27 martie 2001, întocmit în limba rusă (120 000 dolari SUA) și cel întocmit în limba română (44 000 dolari SUA), fără a lua în considerație statutul contractanților în rapoartele juridice și cantitatea pieselor specificate (întru-n act juridic sunt specificate 10 unități din ansamblul utilajului în celalalt sunt indicate specificate 30 de: unități) în acte juridice. Apărarea la rîndul său, în justificarea costului utilajului, a prezentat dovezi documentare: raport de evaluare a valorii de piața a utilajelor din 13.07.2004 (Firma de Audit si Consultații CONFIDENTIAL-AUDIT, f.d.237 v.VII) solicitat de partea vătămata în cauza penală nr.2003030851 (f.d.25-42 v.VI), prin care se constată că prețul utilajului a fost 1 711 160-00 lei ca mai apoi în 2006 aceiași parte vătămata afirmă ca utilajul costa 508 385 lei, adică de 3 ori mai puțin. Mai mult, Vadim Iordatii a realizat utilajul în 2003 cu un preț major vizavi de prețul cu care a fost procurat utilajul în 2001, avînd și uzura de 2 ani aducând venit considerabil S.A.Viniris, fapt confirmat prin Deciziile Colegiului Penal Lărgit al CSJ din 13 mai 2008 (v.VI, f.d.22, v.V f.d.183-187), decizia Colegiului Penal al Curții de Apel din 11.10.2007 (v.V,f.d.38), raportul de evaluare (fd.237 v.VII), precum și prin contractul de cumpărare-vînzare din 01.04.2003 (f.d.28-29 v.II) a utilajului la un preț de 1 662 222 lei. Dispare elementul constitutiv ale infracțiunii cu referire la pagubă materială adusă părții vătămate. Conținutul contractelor examinate indică direct la două acte juridice diferite prin obiectul contractual, calitatea-statutul juridică a contractanților, prețul contractului de vînzare-cumpărare și condițiile înstrăinării utilajului (dorința liberă de a contracta).

- principiile fundamentale de reglementare a relațiilor comerciale între subiecții economici, ce se formează în temeiul unor agenți economici (raporturile contractuale), fără a

limita autonomia participanților la circuitul comercial, libertatea contractului, ținând cont de normele de onestitate și de bună credință obișnuite în relațiile comerciale sunt stabilite prin Legea vânzării de mărfuri cu nr.134-XIII din 03.06.94, nu au fost întrunite elementele infracțiunii:

- la capitolul aducerea pagubei materiale instanța nici decum nu a reacționat, ignorând totalmente: utilajul a fost procurat din surse materiale acordate prin credit (f.d.92-94 v.V);

- utilajul a fost procurat la un preț de 120 000 dolari SUA (x 13,5084:cursul oficial BNM la 01.05.2002-1 621 008lei), și înstrăinat la data de 01.04.2003 cu prețul de 1 662 222lei. Adică 1 662 222 lei: 12,3516 (cursul oficial BNM la data de 01.04.2004)-134 575,43 dolari SUA;

- SA „Viniris” poate pretinde o despăgubire materială (dacă va dovedi) ce este legată de primirea creditului.

- de ce diferența sumei (6 000 dolari SUA) neachitate de către „Royal Dominion Int.”LTD întreprinderii SRL „Total”, este pusă în sarcina achitaților: 12 000 dolari SUA – 44 000 dolari SUA – 76 000 dolari SUA și nu 82 000 dolari SUA. Și la acest capitol, acuzarea dă dovadă caracterului imparțial a urmării penale;

- prin actele judecătorești în cauza penală nr.2003030851 (f.d.25-42 v-VI), a fost constatat lipsa pagubei material presupus adusă SA "Viniris" în urma procurării și înstăririi utilajului în cauză de către Vadim Iordati.

- la capitolul sustragerea bunurilor. Acuzarea nu a demonstrat prin ce mod achitații au însușit bunurile materiale ale părții vătămate. Cum a ajuns presupusă diferența în prețuri în rapoartele juridice în gestiunea achitaților?;

- presupunerea că decedatul Adrian Iordatii (suma de 20980-00 dolari SUA) a transmis achitaților mijloace bănești nu a fost probată și rămîne o presupunere. Mai mult, suma de 13 980 dolari a fost expediată în adresa decedatului A.Iordatii pînă a fi transferată prima tranșă prețului utilajului în adresa „Royal Dominion Int.”LTD;

- presupunerea că martorul B.Roșca (suma de 1600-00 dolari SUA) a transmis achitaților mijloace bănești nu a fost probată și rămîne o presupunere. Martorul B.Roșca în instanța de fond a declarat că nu a transmis bani fraților Iordatii, iar potrivit rulajului bancar (f.d.91 v.I) nu este stabilit din adresa cui au fost transferați mijloace bănești.

- este neclară și poziția instanței de apel precum că mijloacele bănești au fost transferați și la alți agenți economici. Instanța urma să stabilească care sunt acești agenți economici, care e legătura între transferurile bănești din adresa „Royal Dominion Int.”LTD, alți agenți economici și condamnații, or, unde e momentul însușirii bunurilor de către condamnați.

- acuzarea nu a demonstrat instanței de judecată cînd, în ce împrejurări inculpații au avut posibilitatea de a se folosisau a dispune de averea presupus sustrasă. Martorul V.Roșca în ședință de judecată a declarat că mijloacele bănești primite de el prin transfer nu a transmis inculpaților. La fel, nu sa constatat că mijloacele bănești transferați în adresa lui Adrian Iordatii au fost primiți de către inculpații, precum nu sa demonstrat și legătura acestui transfer bancar cu procurarea utilajului în cauză. Presupunerea că decedatul Adrian Iordatii (suma de 20980-00 dolari SUA) a transmis achitaților mijloace bănești nu a fost probată și rămîne o presupunere. Mai mult, suma de 13980-00 dolari a fost expediată în adresa decedatului A.Iordatii pînă a fi transferată prima tranșă prețului utilajului în adresa „Royal Dominion Int.”LTD. Acuzarea nu a demonstrat instanței de judecată evinamentul principal al acestei infracțiuni: transformarea bunului încredințat într-un bun al său, fiind realizată trecerea în stăpînirea sa.

- acuzarea la capitolul prezentarea unor date false, susține că ele sunt manifestate prin datele diferite stipulate în contractele de vânzare-cumpărare (suma contractuală), declarația vamală (cod). Apărarea a expus poziția pe acest fapt: contractual în limba rusă și în limba română sunt două contracte diferite, legate de ediferiți subiecți al relațiilor civile; codul, stipulate în invoice-e și declarația vamală, a fost verificat de către serviciile vamale, confirmat prin expertiza efectuată de Camera de Industrie și Comerț RM. Serviciile vamale într-u identificarea mărfii după cod sa adresat organului competent pentru efectuarea unei expertize. Organul de urmărire penală, într-u susținerea poziției sale, sa bazat pe propria convingere și diducția. Concluzia privind denaturarea datelor: codul mărfii, a organului de urmărire penală apărarea o consider eronată și greșită, înaintată în lipsa unei concluziei expertului în domeniu. E cert că de către acuzarea nu sa demonstrat acțiunile inculpaților prin care ar fi manifestate unele date false sau ascunderea unor informații la prezentarea declarației vamale cu anexele obligatorii serviciilor vamale.

- ca un argument la sustragerea mijloacelor bănești, acuzarea aduce argumentul că, Vitalie Iordatii, fiind lucrătorul întreprinderii-nerizident „Royal Dominion Int” Ltd (vânzătorul în cazul înstrăinării utilajului întreprinderii „Viniris” SA) din 120000 dolari SUA a transferat 82000 dolari SUA în adresa rudelor: Adrian Iordatii, Boris Roșca și în conturile altor agenți economici. Potrivit materialelor cauzei, cet.Vitalie Iordatii nu deține post de conducere și nu este fondatorul „Royal Dominion Int” Ltd, el nu gestiona/administra această întreprindere. Transferurile mijloacelor bănești în adresa fiului său Adrian Iordatii a efectuat până a fi transportat utilajul și transferați mijloacele bănești de la cumpărătorul SA „Viniris” în adresa vânzătorului „Royal Dominion Int” Ltd.

- Boris Roșca (martorul) nu este rudă cu inculpații, iar în ședință de judecată a declarat că datorită genului de activitatea comercială, el primea deseori mijloace bănești din străinătate și nu a avut realități comerciale comune personal cu Vadim și Vitalie Iordatii, nu a transmis lor mijloace bănești.

- alți agenți economici în adresa căruia se transferau mijloace bănești de la „Royal Dominion Int” Ltd, nu sunt descrise în rechizitoriul. Mai mult, acuzatorul nici nu a încercat să demonstreze legătura acestor agenți economici cu inculpații, posibilitatea de a administra mijloacele bănești presupuse a fi sustrate.

- acuzarea, într-u îl recunoaște pe Vadim Iordatii în comiterea infracțiunii prevăzute de art.75, 164/8 CP în redacția 1961, invocă încălcarea art. 177, 178 Cod Vamal, care sunt prevederi de gen general. La concret, ce anume au fost încălcat din legislația vamală de către Vadim Iordatii, în rechizitoriul înmînat nu este stipulat și nu este demonstrat de către acuzatorul de stat în dezbateri. Acuzatorul urma să demonstreze norma juridică care a fost încălcată de către Vadim Iordatii la devamarea utilajului în cauză. La rîndul său, obligațiunile declarantului enumerate în al.1 art. 178 Cod Vamal nu au fost încălcate de către Vadim Iordatii. Acuzatorul urma să demonstreze norma juridică care a fost încălcată de către Vadim Iordatii la devamarea utilajului în cauză. Obligațiunile declarantului enumerate în al.1 art. 178 Cod Vamal nu au fost încălcate de către Vadim Iordatii, iar răspunderea pentru corectitudinea codului marfal o poartă brokerul.

- instanța de apel a dispus condamnarea potrivit prevederilor art.75, 164/8 CP în redacția 1961, susținînd că Vadim Iordatii în mod intenționat a declarat utilajul sub codul mărfii 843880990: utilaj de producere a alcoolului alimentar, iar urma să declare marfa sub codul

84199080: Aparate și dispozitive de laborator, încălzite sau nu electric, pentru tratarea materialelor prin operații ce implica o schimbare de temperatură cum ar fi încălzirea, coacerea, fierberea, prăjirea, distilarea, rectificarea, sterilizarea, pasteurizarea, evaporarea, uscarea, etuvarea, condensarea sau răcirea, altele decât aparatele de uz gospodăresc; încălzitoare de apă neelectrice, cu încălzire instantanee sau cu stocare. Acuzatorul de stat și instanța de apel fără a avea o constatare codului de către un specialist în domeniul, personal din propria convingerea, fără efectuarea unei expertize în domeniul constată că utilajul de producere a alcoolului alimentar (constatat prin materialele cauzei), urma să fie devamat sub codul mărfii 84199080. În cadrul cercetărilor judecătorești martorul T.Pleşca, A.Surdu, colaboratorii serviciului vamal, în afară de faptul că procesul de devamare este controlat de mai multe servicii vamale, au confirmat, în cazul dat, și că expertiza pentru identificarea codului mărfii a fost numită pentru a evita dubii la codarea mărfii. Martorul T.Pleşca a declarat că în caz că concluzia expertului privind identificarea codului nu coincidea cu datele din declarația vamală, ultima ar fi fost rectificată sau anulată. Mai mult, în Nomenclatorul Mărfurilor al Republicii Moldova Nr. 1068b din 11.11.99 lipsește poziția mărfii cu codul 84199080 la care face trimitere acuzarea în susținerea poziției de acuzare. P. Latura obiectivă a infracțiunii de contrabandă este descrisă în dispoziția normei penale și constă în trecerea peste frontiera vamală a RM a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, eludându-se controlul vamal, ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei. Având celea expuse în p.«I» și poziția greșită a acuzatorului de stat (care își bazează învinuirea în comiterea contrabandei pe faptul folosirii frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală: codul mărfii), apărarea subliniază aprecierea greșită a acuzării: importul, procedura de devamare a utilajului importat în cauză a fost controlată atât de către mai multe servicii vamale, efectuarea expertizei pentru constatarea codului, cât și de către compania SGS Societate Generale de Surveillance SA. Prin urmare în acțiunile inculpaților lipsește un element constitutiv ale infracțiunii imputate: contrabanda.

- apărarea menționează, cu referire la indicațiile date prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție nr.lra-521/12 din 18.12.2012 și nr.lra-22/2016 din 31.05.2016, că instanța de apel la examinarea cauzei nici printr-un fel nu înlăturat neajunsurile menționate de instanța superior-ierarhică. Dinpotrivă, contrar prevederilor al.2 art.436 CPP au fost ignorate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei expus și în sensul indicațiilor instanței superioare: compararea contractelor în cauză (perfectat în limba română și în limba rusă), cu scopul stabilirii dacă este unul și același act juridic. După apărarea a menționat, potrivit specificațiilor la contracte SA „Viniris” cu prețul de 120000-00 dolari SUA a procurat de la „Royal Dominion Int.” LTD 30 de unități din ansamblul utilajului, pe când SRL „Total” cu prețul de 44000-00 dolari SUA a vândut „Royal Dominion Int.” LTD 10 de unități din ansamblul utilajului. Evident este că având o marfă de trei ori mai multă după cantitate, SA „Viniris” achită de trei ori mai mult și prețul.

12. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul în Secția reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, or, instanța

de apel, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

În același timp, din conținutul recursului se evidențiază că recurentul de fapt î-și motivează contestația prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor.

13. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de Curtea de apel Chișinău în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit prevederilor art.427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art.417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Potrivit prevederilor art.436 alin.(1) Cod de procedură penală, procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărârii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art.427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, care în urma verificării materialelor cauzei și a hotărârii atacate, Colegiul penal lărgit conchide că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Din conținutul recursului ordinar declarat se reține, că recurentul critică soluția adoptată de către instanța de apel, deoarece contravine circumstanțelor cauzei și probelor administrate în prezenta speță și nu corespunde cerințelor prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală.

13.1. Colegiul penal reiterează, că prin sentința Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 07 iulie 2011, inculpatul Iordatii Vadim XXXXX a fost achitat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin. (5), 248 alin. (5) lit. b), d) și art. 361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin aceeași sentință s-a încetat procesul penal împotriva lui Iordatii Vadim învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.249 alin.(3) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Iar Iordatii Vitalie XXXXX a fost achitat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin. (5) și art.361 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Apel împotriva sentinței primei instanțe, au declarat:

- procurorul în Procuratura Anticorupție, Brânză Victor prin care a solicitat admiterea apelului și casarea sentinței în partea achitării inculpaților Iordatii Vadim și Vitalie, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu solicitările indicate în pct.3 din prezenta decizie;

- reprezentantul părții vătămate SA „Viniris”, Bîrdîghin Gheorghe, prin intermediul avocatului Ungureanu Ion.

- avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Iordatii Vadim și ultimul au atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea sentinței, în partea încetării în privința lui Iordatii Vadim a procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe învinuirea adusă în baza art.249 alin. (3) Cod penal.

13.2. Colegiul penal lărgit indică că, instanța de apel, recunoscându-l vinovat pe Iordatii Vadim de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b), c), d) Cod penal, a constatat fapta și a încadrat acțiunile inculpatului Iordatii Vadim în baza art.361 alin. (2) lit. b), c), d)

Cod penal – „Confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, săvârșite referitor la un un document de importanță deosebită, soldate cu daune în proporții mari intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.”, astfel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a ignorat Hotărârile Curții Constituționale nr.33 din 07.12.2017 și nr.12 din 14.05.2018 prin care a fost declarat neconstituțional:

- textul „intereselor publice sau” de la lit.d) alin.(2) art.361 Cod penal;
- lit.c) din alin.(2) art.361 Cod penal.

Se reține că, instanța de apel, recunoscându-l vinovat pe inculpatul Iordatii Vitalie de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, a constatat fapta și a încadrat acțiunile inculpatului Iordatii Vitalie în baza art.361 alin.(2) lit.b), c) Cod penal – „Confecționarea și deținerea documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvârșite de două sau mai multe persoane, referitor la un un document de importanță deosebită”, astfel, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a ignorat Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2018 prin care a fost declarat neconstituțional lit.c) din alin.(2) art.361 Cod penal.

13.3. În continuare, Colegiul penal lărgit indică că, instanța de apel constatând fapta cu privire la contrabandă în privința inculpatului Iordatii Vadim, a încadrat acțiunile acestuia în baza art.248 alin.(5) lit.b), d) Cod penal – ”Contrabanda – adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, elundându-se controlul vamal ori tânuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclararea sau declararea neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei săvârșită de două sau mai multe persoane în proporții deosebit de mari.”, astfel, Colegiul penal lărgit indică că, instanța de apel nu a încadrat acțiunile inculpatului în baza celor constatate conform probelor prezentate, ci a copiat întregul text al normei penale din art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, fără a ajusta norma articolului dat la acțiunile inculpatului din speță, fapt realizat în rechizitoriu (v.VI, f.d.190).

13.4. La fel, nemotivată, contrar rigorilor normelor enunțate, inclusiv și a prevederilor art.10 Cod penal, este și soluția instanței de apel privind condamnarea inculpatului Vadim Iordatii în baza art.249 alin.(3), cu eliberarea de pedeapsă penală în legătură cu intervenirea prescripției.

Astfel, instanța de apel a constatat, că inculpatul Iordatii Vadim, fiind declarant a lotului de marfă, contrar art.177, 178 Cod Vamal a declarat marfa menționată, suma totală a plăților vamale neachitate la importul utilajului nominalizat constituind 100 745,20 lei, încadrând acțiunile menționate în baza art.249 alin.(3) Cod penal - eschivarea de la achitarea plăților vamale săvârșită în proporții deosebit de mari, n-a ținut cont de modificările care au intervenit în această normă din data comiterii faptei și până la adoptarea deciziei, în sensul aplicării legii mai favorabile prin efect retroactiv conform art.10 Cod penal.

Totodată, în decizia instanței de apel lipsesc răspunsuri legale la argumentele apărării și inculpatului referitor la lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art.249 al.(3) Cod penal în acțiunile inculpatului, și *privind lipsa codului mărfii nr.84199080 în Legea privind tariful vamal nr.1380-XIII din 20.11.1997, utilajul trecînd procedura de import la vama chișinău cu codul 8438.*

13.5. Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel prin încadrarea cu abateri a acțiunilor inculpatului Iordatii Vadim în baza art.361 alin.(2) lit. b), c), d), și 248 alin. (5) lit. b), d), 249 al.3 Cod penal, și a inculpatului Iordatii Vitalie în baza art.361 alin.(2) lit.b), c) Cod penal, contrar prevederilor art.325 Cod procedură penală, a depășit limitele învinuirii precum și a ignorat prevederile art.7 alin.(6) Cod de procedură penală care prevede: „Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal”, și cele stipulate în art. 10 al.(1) Cod penal care stipulează, că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

13.6. Mai mult, din conținutul deciziei contestate (f.d.153 v.XIV), rezultă, că instanța de apel, încadrând acțiunile inculpatului Iordatii Vitalie în baza art.190 alin.(5) Cod penal – escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere săvîrșită în proporții mari, constată eronat fapta după cum este indicat în rechizitoriu, precum că inculpatul a însușit prin delapidare mijloacele bănești, indicînd în pct.6.1:

*”Cu referire la faptele inculpatului Vitalie Iordatii, Colegiul penal constată că el gestionînd activitatea și contul bancar al firmei „Royal Dominion Int.” LTD din Belgia, prin înțelegere prealabilă și împreună cu alte persoane, în perioada anilor 2001 – 2002, urmare a derulării unei scheme criminale, confecționînd și folosind documente false, **a însușit prin delapidare** de la SA „Viniris” mijloace financiare în proporții deosebit de mari, precum a comis și alte infracțiuni în următoarele circumstanțe:...”*, astfel, Colegiul penal lărgit constată, că, la caz este prezent temeiul de recurs prevăzut la art.427 al.1 pct.6 Cod procedură penală, deoarece motivarea soluției instanței de apel contrazice dispozitivul hotărîrii, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția, circumstanțe, ce conduc la casarea deciziei contestate cu remiterea cauzei la rejudecare.

Or, instanța de apel, constatînd, că inculpații Vadim și Vitalie Iordatii au comis împreună, prin înțelegere prealabilă infracțiunea prevăzută de art.190 al.5 Cod penal, indică la fiecare separat constatări divergente, totodată, indicînd că inculpații au acționat prin înșelăciune **sau** abuz de încredere, fără a-și motiva soluția, care crează o situație de ambiguitate, contrar prevederilor art.8 al.3, art.384 al.3, art.389 al.2 Cod procedură penală, potrivit cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

În continuare, Colegiul penal lărgit constată și faptul că inculpații au fost învinuiți prin rechizitoriu de comiterea infracțiunii de delapidare, ulterior în dezbaterile judiciare și în apel, acuzatorul de stat a solicitat condamnarea inculpaților în baza art.190 al.(5) Cod penal, iar instanța de apel, fără a ține cont de aceste circumstanțe importante, a condamnat inculpații în baza art.190 alin. (5) Cod penal – ”Escrocheria”, constatînd fapta după cum este indicată în rechizitoriu, care conține elemente de delapidare, infracțiune prevăzută de art.191 al.(5) Cod penal, fără o motivare și argumentare cuvenită, or, instanța de apel s-a limitat doar la enumerarea probelor pe dosar, mai mult, indicînd și declarațiile martorilor **pe care nu i-a**

audiat în instanța de judecată, contrar prevederilor art.415 al.(2¹) Cod procedură penală, a motivat soluția abstract și general, indicând, că *”prin probele prezentate de partea acuzării cu certitudine se demonstrează vinovăția inculpaților în faptele imputate și că se apreciază ca fiind întemeiat afirmațiile procurorului că în cadrul ședinței de judecată au fost prezente suficiente probe concludente și utile”*.

Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel și-a argumentat soluția printr-o motivare superficială și incompletă, or, după sentința de achitare, instanța de apel, pronunțând o decizie potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de condamnare, urma să dezvăluie concluziile care au dus la această soluție, să răspundă la criticile din apel, concomitent cu examinarea și motivarea respingerii argumentelor apărării, să dezbată și să indice care anume probe arată incontestabil la vinovăția inculpaților, or, aceleași probe au fost la baza sentinței de achitare, însă instanța de apel s-a rezumat doar la indicarea probelor, declarațiile martorilor care nici nu au fost audiați în instanța de apel, fiind citite declarațiile lor date în prima instanță care a pronunțat o sentință de achitare.

La caz, Colegiul lărgit menționează că, conform jurisprudenței CtEDO, instanțele de judecată sânt obligate să demonstreze circumstanțele ce țin de vinovăția inculpatului cu adoptarea unor soluții motivate, or, lipsa acestora atestă o încălcare a dreptului la un proces echitabil, astfel, CtEDO a reiterat în acest sens că *”(...) în cazul în care instanțele judecătorești naționale se abțin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera ca o încălcare a dreptului la un proces echitabil.”* (cauza Hiro Balani c. Spaniei, Ruis Toriho c. Spaniei, Popov nr. 2 c. Moldovei, Albina c. României etc).

În acest sens, Colegiul penal reiterează, că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct.60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Mai mult, Colegiul penal lărgit constată și faptul că instanța de apel a ignorat prevederile art.436 și contrar indicațiilor instanțelor de recurs din 18.12.2012 și din 31.05.2016 care au transmis cauza la rejudecare, instanța de apel fiind la a 3 etapă de judecare a cauzei, nu a dat apreciere juridică celor două contracte, ceea ce urma să elucideze la rejudecarea cauzei, fapt indicat de către Curtea Supremă de Justiție prin deciziile sale (v.XI, f.d.135 și v.XIV, f.d.43), or, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme prin decizia din 18.12.2012 a indicat că: *”instanța de fond și cea de apel, nu au dat o apreciere juridică acestor contracte și anume, că nu este unul și același contract tradus dintr-o limbă în alta, deși acestea au fost încheiate în aceeași zi – 27 martie 2001, având același număr de contract GM-MO-002.”*

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, nu a ținut cont de toate circumstanțele expuse supra, și a examinat și motivat superficial decizia pronunțată, prin ce pe cale de consecință se atestă că decizia instanței de

apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, confirmându-se în prezenta cauză temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în baza căruia decizia instanței de apel urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel.

Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul ordinar declarat, să cerceteze și să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să – și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

14. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Cerga Ion în numele inculpaților Iordatii Vadim și Iordatii Vitalie, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2021, în cauza penală privindu-i pe **Iordatii Vadim XXXXX și Iordatii Vitalie XXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **14 iulie 2022**.

Președinte

Mardari Dumitru

Judecători

Cobzac Elena

Diaconu Iurie

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie